

APS. 1. 85. 181

T'AOIDHE MIOSAIL
V. 1847.

AN

T-AOIDHE MIOSAIL.

V.

AN CEITEIN.

FAILEAS A CHROINN-CHEUSAIDH.

I. EARRANN.

Agus thuirte c riu uile, Ma 's àill le neach air bith teachd a' m' dhéigh-sa, àiche'adh se e féin, agus togadh e a chrann-ceusaidh gach latha, agus leanadh c mise.—N. Lucas ix. 23.

Clòdh-Bhuailte airson Comunn Fìor Theagaisg Crìosdail a Ghàidheil.

DUN-EIDEAN:

R. LENDRUM 'S A CHUIDEACHD, 29 SRAID FHREDERIC.

1847.

ALBION BROTHERS

PRINTED BY

EDINBURGH: J. GOLDIE & CO., 377 HIGH STREET.

EDINBURGH:

PRINTED BY J. GOLDIE & CO., 377 HIGH STREET.

FAILEAS A CHROINN-CHEUSAIDH.

CAIBDEAL I.

Sean chàirdeas 'us chomunn ni 's àillidh bidh,
Mar a 's mò do neamh a dh-fhàsas 's a chrì:
Ni soillseachd thlà do ghràdh 'us do dh-ùrnuigh,
Eutromachadh air gach crois 'us cùram.

BHA tiugh dhorehadas sgaoilte air aghaidh na talmhainn, agus air dhomh a bhi a' m' sheasamh air binnein beinne ro àrd, b' i a ghrian a mhàin an t-aon ni a bha ri fhaicinn, a dh'èirich, ma 'r gu 'm biodh, as a chuan chian bho 'n ear, le barrachd glòire. Bha i mar bhall mòr soilleir do bhed-theine; agus gidheadh bha a gath cho tais thlà 's nach do leon i mo shùil a' géur-bheachdachadh oirre, agus dh-fhairich mi ma 'r gu 'm bi mo mhiann mo shùil a chumail oirre gu bràth. Ann an ùine ro ghoirid, air dh-i òradh air a cheò a chomhdaich an talamh, thòisich e air meanbh-chrith le solus, agus ann a frith-mhionaid sgaoil e air falbh, agus dh-fhosgladh suas sealladh, a bha làn beatha agus maiseachd, da m' shùilibh.

Chunnaic mi ma r gu 'm biodh eilean cruinn fearainn ann a meadhoin a cheò, cho beartach agus cho torach, 's gu faoidte d'a rìreamh gàradh a ràdh ris;—bha na plùrain bu ro chùbhraidh a' einntim fiadhain anns a mhagh, seadh,

agus gach ceum frith-rathaid, mar gu 'm biodh, a dearsadh leis na clachaibh agus na neamhnaidibh as mo luach : os bàrr, bha abhal-gharta, agus doireachan fiunnar do gach seorsa chraobhan làn meas ann, agus tlàth-osag na maidne a' mire 'measg an duillich. Nis air dhomh m' a shùil a chumail air an dearbadan bheag a' leum bho phlùran gu plùran, agus beachdachadh air na h-uain ri mireag a' measg an fheoir mhìn, agus ag èisdeachd ri binn-cheol na 'n èun anns a choill, shaoil mi cinnteach gu 'm bu shealladh sìth a bh' ann, bha e da rircamh cho dear-làn sonais agus beatha. Anns gach cearna, cho fad 's a ruigeadh mo shealladh dheare mo shùil air sruthan ainleathan do dh-uisge fìor-ghlan : cha robh aon chuid aonach coire no glean as an d'èirich e agam r'a fhaicinn, no euan no lochan gus 'n do ruith e; ach shleamhnaich e mu 'n cuairt agus mu 'n cuairt 'n a chearcal cruinn gun cheann gun chrìoch, 'n a bhile airgid, mar gu 'm biodh, ceithir thimchioll a ghàraidh àilidh so air an robh a ghrian a nis a dearsadh. Bha solus na maidne daonnan a toirt tuillidh 'us tuillidh maiseachd do na craobhaibh agus na plùrainibh air 'n do thuit e, ach b' iad na gathannan a dh-ath-shoillsich bho 'n t-sruthan ainleathan so a bu ro shoilleire dhiubh uile; agus chuir so an tuillidh iongatais orm, do bhrìgh, gu 'n robh na h-uile nithe air an taobh eile do 'n rodha uisge so suaimhnte ann an cèd tiugh agus dorch, agus ge do bheachdaich mi fada agus gu dùr, cha 'n fhaca mi nithean.

Bha clann òg agus àilidh daonnan a brùchdadh a stigh as a' cheò thair an t-sruthain so; cha robh slighe sam bith eile ann gu teicheadh bho dhùthaich an dorchadais gu tìr an t-soluis. Air an slighe trid an uisge dh-fhas an aodach cho geal ri sneachda, a' dearrs' le lannair soillse air do 'n cheud deo-grèine tuiteam orra; thug mi 'n aire cuideachd

gu 'n robh aig gach leanabh, air inntrinn a ghàraidh dha, crois bheag 'n a laimh. Nis, 'nuair a smuaintich mi cia lian muilcin a bha, theagamh, fathast air seachran anns an dùthaich dhòrcha agus dhoilleir sin a bha taobh a' mach an t-sruthain uisge, air nach taomadh a ghrian ghlormhor a blàs sòlasach gu bràth, cha b' urrainn domh gun toirt fainear cia sona bha 'chlann sin a fhuair mar so cho trà greim air an t-sruthan aimhleathan, agus thuirt mi ann a' m' inntinn fèin, Cinnteach 's ann air an son-san a rinneadh an gàradh àluinn so, agus bithidh iad ann gu sìorruidh tuillidh.

Air bhi dhomh mar so a' beachd-smuainteachadh a' m' inntinn, tha 'r leam gu'n d-thainig Gùth ciùin sèimh air bharruibh na h-oitcig ghaoithe a toirt freagairt orm, agus ag ràdh, " 'S ann da-rìreamh air-son an leithide so do chloinn a tha ghrian a' dealradh cho soilleir, agus air an son-san a sgaoileadh air falbh an ceò, ach cha bhui a bheag no mhòr do nithe maiseach a ghàraidh dhaibh ; tha iad a' feitheamh ann a so mar luchd-cuairt, gus an cuir an Athair fios dhachaidh orra ; agus an uair a thèid iad as a so, cha 'n urrainn daibh ni sam bith a thoirt leo ach na croisean beaga 'chi thu 'n an lamhaibh, agus na trùsgain gheala-sin a ta umpa." " Co iad, ma seadh, a ehlann so ? " dh-fheoraich mi, " agus ciod is ainn do 'n ghàradh ? agus an uair a bheirear air falbh as iad, ceana thèid iad ? " Agus fhreagair an Gùth, " 'S iad na pàisdean so clann Rìgh ro chumhachdaich, agus is e 's ainn do 'n Ghàradh, GARADH FAILEIS A CHROINN-CHEUSAIDH ; ach cha 'n urrainn do neach sam bith innseadh ceana thèid gach aon do 'n chloinn so 'nuair a bheirear air falbh è—bithidh sin a rèir 's mar a sheachnas e cumartan a ghàraidh. Ma chailleas iad, gu mi-churamach, a chrois, no ma chuireas iad smal air an trusgain gheala, air ehor 's nach gabh iad deanamh geal

ni 's mò, bheirear fainear iad mar chlann a tha mi-
iomchuidh air làthaireachd an Rìgh mhòir, agus falaichear
iad ann an dorchadas iomallach, ni 's tighe agus ni 's uamhas-
aiche n' an dorchadas-sin as an d' thainig iad roimhe.
Ach, an uair a dh-fhàgas iad e, ma bhitheas an croisean
fathast n' an làmhaibh, agus ma chumas siad iad fèin cho
glan 's gu faod an Rìgh aideachadh riu mar a chlann fèin,
an sin nighear an trusgain gus am bi iad ni 's gile n' an
t-òg-sheachda agus bheirear iad gu dùthaich is ro shoilleire
agus shona, anns am bi iad beo maille r' an Athair gu
siorruidh."

Ach cha do thuig mi ciod a bha 'n Guth a' eiallachadh
le cunnartaibh a ghàraidh, agus ghabh mi iongatas cuid-
eachd gu 'm bruidhneadh e mu dhùthaich bu ro shoilleire
agus shona; oir b' e mo bheachd fèin nach b' urrainn do
dhùthaich sam bith a bhi ni bu ro-mhaisiche n' an tir sin a
bha anns an àm a' m' fhradhare, no grian sam bith ni bu
ro mhò gloir na bha 'ga soillseachadh. Agus fhreagair an
Gùth a rist mo smuaintean, ag ràdh, "Tha e, gun amharas,
fior, nach 'eil e comasach gu 'n toir grian sam bith barrachd
ann an glòir air a ghrèin sin a tha 'soillseachadh na tire
a ta cuartaichte leis an t-sruthan airgid so; ach mar bhi
gu bheil an solus so daonnan ann, cha bhiodh ni sam bith
r'a mhiannachadh anns a ghàradh e fèin. Bha àm ann 's
an robh gach uile ni, ni h-e 'mhain ann a' so, ach anns an
dùthaich gu lèir mu 'n cuairt, gu ro nhaith—cha robh eò
no dorchadas an sin ann; ach a nis thruaill namhaid do 'n
Rìgh na h-uile nithe. Tha an t-àile fein a tha chlann a
tarruinn a stigh deas gu salachadh an deiseachan geala,
agus tha gach toileachas a ta anns a ghàradh làn do chunn-
art falaich agus do dh-fhoill. Ge d' a tha gach ni, a
thaobh seallaidh, a' coimhead cho maiseach agus cho neo-

chiontach, gidheadh tha, da-rircamb, puinsean falaiech anns gach meas agus flùran ; tha nathraichean seolta 'falach 's an fheur ; tha ribeachan agus ceapan-tuislidh do-àireamh air an suidheachadh anns na slighibh farsuinn-sin a tha coimhead cho dealrach agus cho mìn ; 'scadh agus anns na doiribh cùbhraidh murtuir tha leomhannan bèuchdaeh a' dol mu 'n cuairt, ullamh gu rèubadh na cloinne sin a thig 'n an caramh, agus an trusganan geala shalachadh agus a dhath le fuil."

Agus air cluinntinn so dhomh ghuil mi gu scarbh airson na cloinne bochd, a shaoil leam roimhe sin, a bha cho sona, agus thuirt mi, " Oh chlann mhi-shona, a tha mar so air 'ur suidheachadh ann an gàradh cho làn do chunnart-aibh, agus air 'ur buaireadh le measaibh agus le flùranaibh nach fhaod sibh a thional ! Cinnteach cha 'n 'eil a h-aon agaibh nach deoghail faidheoidh puinsean uaigneach air chor-eigin, no nach tuit ann an ribe cagalach, no nach lotar le nathair, no nach rèubar le leomhann ; agus mar so cumar air 'ur n-ais sibh bho dhol a stigh do 'n rioghachd sin is fearr a dh-ulluich 'ur n-Athair air 'ur son." Ach thuirt an Gùth, " Cha 'n 'eil a h-aon do chlann an Rìgh nach fhaod fuireach ann a sìth agus a' sonas anns a ghàradh. Cha 'n e mhàin gu bheil an Athair e fèin do ghnàth a làthair maille riu, ge d' nach urrainn daibhsan fhaicinn, ach thug e do gach aon dhiubh sèun leis am bi iad comasach air fuireach an so ann a sabhaltachd, scadh agus leis am faod iad measan agus flùraichean a ghàraidh a mhealtainn, gus am faic Esan iomchuidh an gairm d' a ionnsuidh fèin. Tha thu 'faicinn gu bheil a ghrian a dearsadh gu soilleir agus gu glòrmhor 's an aird-an-ear ; tha thu 'faicinn, mar an ceadna, gu 'n tugadh do gach aon do 'n chloinn sin crois 'n a laimh :—cho fad, uime sin, 's a

chumar a chrois so air mhodh 's gu 'n tuit gathaunan na grèine oirre, agus a thilgeas i 'faileas air na nithe mu 'n cuairt, bithidh iadsan sàbhailt agus sona anns a ghàradh; oir do gach meas, air a' faicear comharradh na croise, faodar blasad gun eagal, agus faodar gach ceum air a' bheil a faileas a' laidhe a shiubhal gu sàbhailte."

"Ach," dh-fheoraich mi, "nach fàs lamhan na cloinne so sgìth a' giulan na croise, agus nach cinn an sùilean doilleir le dùr-choimhead air na faileasaibh?" Agus fhreagair an Gùth, "gun teagamh dh-fhàsadh an lamhan ann an ùine ghoirid sgìth, agus an sùilean fann, n'am b' e an scalladh no a' neart fein a mhàin a bhiodh aca; ach tha iad so am measg àireamh nan tiolaicean luachmhor sin, a fhuair gach leanabh, an àm tighinn thair' an t-sruthain, bho Athair. Tha esan daonnan ag laimh a' chumail fair' orra; agus, cho fad 's a leanas iadsan air a bhi da-rireamh èudar mu bhi air an stiuradh leis a chrois, cha leig e aon chuid le 'n scalladh no le 'n neart failneachadh. Ni h-cadh, a thuilleadh air a' so, shuidhich e meadhonan, trid a' faod iad fein ath-nuadhachadh nan tiolaicean sin, gach là agus gach uair, iarraidh."

An uair a chuala mi so sguir mi do ghal, agus smuaintich mi cia mòr maitheas agus caoimhneas an Athar sin, a ghabh a leithid do chùram do gach aon do 'n chloinn blig so. Bho 'n àm so 'mach, sguir mi a chumail mo shùil air na craobhaibh agus air na flùraibh, seadh agus air a chearcal shoilleir uisge a ruith gun stad ceithir thimchioll a ghàraidh; oir lion staid cloinne an Rìgh m' inntinn, agus ghabh mi a' m' bheachd gu 'm biodh e ro thaitneach a' faicinn a' tilgeadh faileasan bho a' meanbh chroisibh, agus mar so, a' caitheamh am beatha gun dochunn ann an gàradh Faileis a Chroinn-Chèusaidh.

'Nis bho nach robh mùthadh sam bith eadar na croisibh iad fèin, bha fiuthair agam nach mò a bhiodh mùthadh eadar na faileasaibh, agus gu 'n deanadh gach aon do 'n chloinn an t-aon uise dhiubh. Ach ann an ùine ro ghoirid thug mi fainear ge d' a bha na croisean gu leir co-ionann, gidheadh gu 'n robh moran mùthaidh eadar na faileasaibh a thilg iad: Bha cuid diubh a bha ro dhorecha agus dhubharach, agus cuid, air an laimh eile, àillidh agus tais, bha iad ni bu mhaisiche ri coimhead orra n' a solus mu 'n cuairt; thuit cuid suidhichte agus dìongmhalt, cuid eile fann agus mi-stèidheil; thuit cuid 'n am baidnibh, agus cuid eile leo fèin. Bhà mar an ceudna mùthadh mor anns an dòigh air 'n do chum a chlann greim air an croisean; cuid diubh a mhàin a thog gu h-àrd iad, agus lean iad gu sèin a' faileas e'ait air bith 'n do thuit e; cuid 'g an toinneamh 's 'g an tionndadh a null 's a nall, mar gu 'm biodh e ro dhuilich a thoirt orra faileas a thilgeadh; agus, th' air leam gu 'n robh cuid eile, 'nuair bu trime 'us bu dìongmhalt' a faileas, nach b' urrainn fhaicinn. Os barr, bha moran dhiubh a dh-fhalaich an croisean, agus a chuir an comhairle riu 'mhàin an tràs 'us a risd, agus bha fios agam gu 'n robh a chlann bhoehd so ann an gnàth chunnard; bha cuid diubh a risd a thilg uapa gu lèir iad, agus bha eagal orm gu 'm biodh iad so gu h-ìomlan cailte. Faidheoidh dh-fhàs mo shùil sgith le luaineis an t-seallaidh a bha m' làthair, agus chuir mi romham a suidheachadh air aon àraidh air chor-eigin do 'n chloinn, agus a leanailt 'na ghluasad anns a ghàradh. Bha aon chaileag bheag ann a meadhoin grunnain cloinne, le ìomhaigh cho fhiorghlan agus àluinn, 's nach luaithe 'tharruinn i mo bheachd oirre, na chomharraich mi 'mach gu h-ealamh i 'measg chàich. Bha 'n t-ainm "Neo-chiontas" sgriobhta air

clar a h-aodainn, agus comharradh a Chroinn-Cheusaidh air a malaidh; agus bho ro-ghilead a trusgain smuaintieh mi naeh d' rinn i aeh dircach tighinn a stigh do 'n ghàradh. Chum mi mo shùil oirre a' mireag maille r' a eompanaich air a mhagh, agus b' aoibhneach leam a faicinn a seasamh maille ruisan a bhlasad do na measaibh agus a thional na flùraichean air an t-slighe; oir thug mi faincar naeh do thagh i na cèumannan bu mhìne, no na measan a b' abaiche, no na flùraichean bu bhòidheche, aeh a mhàin iad sin air an robh faileas a croise r'a fhaicinn. - Ni li-cadh, cha tugadh i sùil air aon chuid meas no flùran aeh iad-san air 'n do thilg a chrois a faileas; agus cha do chuir so ioghnadh idir orm, oir mar as mò a bheachdaich mi, 's ann bu taise 's a b' àillidh an dealbh a lorgaich i. Bha 'n leanabh daonnan sona; b' i a erois bheag agus na faileasan a dheilbh i an t-iomlan 'ga toil-inntinn; e'ait air bith an tuiteadh iad, bha ise cinnteach gu 'n leanadh i iad. Chunnaie mi, cuideachd, gu 'n do theagaisg i d' a càirdean na faileasan iarraidh mar an e cudna, agus an uair a chite comharradh a croisc-se agus an croiscan-san comhladh 'n an laidhe air an aon ehusbair, bha 'n sin a h-aoibhneas barraeh.

Agus a' beachdachadh gu gèur dhomh, féueh! bha calman, geal mar shneachda, 'na laidhe air a erois, agus thòisich cruth an leinibh bhig air leaghadh air falbh as mo shealladh; bha a dreach eho fìor-ghlan 's a bha c roimhe, aeh cha robh e uile eho soilleir, agus dh-aithnich mi gu 'n robh Neo-chiontas òg, le a trusgan fathast geal gun smal, a fàgail a ghàraidh. Ann an ùine ghoirid bha 'companaich gu lèir a' gal, agus dh-fhalbh an leanabh. Cha do ghuil mise, air thuig mi gu 'n tugadh air falbh i do 'n dùthaich sin bu ro shoilleire agus a b' fhearr mu 'n do labhair an

Gũth rium; ach fad an dèigh dhuinn sguir 'ga faicinn, bha mi 'm beachd gu 'n robh i fathast a làthair 's a ghàradh, agus gu 'n robh i mar a b' àbhaist dh-i, a' cumail an aird' a meanbh chrois ann a solus na grèine; oir lean a faileas air cluich mu 'n cuairt do na h-ionadaibh-sin 's am bu taitniche leatha 'bhi; reachadh agam air a lorgachadh cha 'n ann a mhàin air aodann a càirdean, ach air gach ùr-bhlàth a b' àbhaist dh-i 'spioladh, seadh agus air gach feornain air 'n do chéum a cas. Thug mi 'n aire, cuideachd, gu 'n d-fhàs na dealbhan sin ni bu shoilleire, agus so-fhaicinn leis na déuraibh a thuit orra, gu 'n robh faileasan bho chroisibh eile daonnan a fuireach 'n an grunnan mu 'n cuairt daibh, agus smuaintich mi, ma bha 'n leanabh àluinn sin da-rireamh a coimhead air a ghàradh, cia sona bhitheadh i ag faicinn dh-i gu 'n robh croisean na cloinne sin a bha 'gal air a son agus a crois fèin, mar so air an coimeasgachadh.

COMH-SHEANACHAS AIR CAIBDEAL I.

CEIST. Ciod a ta air a chiallachadh leis a ghrèin shoilleir agus ghlòrmhor a dh-fhoillsicheadh 's an aird-an-ear?

FREAGAIRT. Iosa Crìosd ar Tighearna.

C. Ro cheart; tha 'm fàidhe Malachi a' labhairt uime mar "Ghrian na Fireantachd." Agus is e 'n gàradh maiseach air 'n do thuit a gathannan an rioghachd sin a shuidhich ar Tighearn' air an talamh: nis, c'arson a tha 'n rioghachd sin air a nochdadh mar air a cuartachadh le sruthan, soilleir mar airgead?

F. Do bhrìgh 's gur h-ann trid uisg' a bhaistidh a theid sinn a stigh innte.

C. A bheil euimhn' agad eia mar a bha so air a shamhlachadh am mach ann an eachdraidh ehloinn Isracil ?

F. Tha : mhinich thu dhomh, ann a Scirbheis a Bhaistidh, gur h-ann leis an t-slighe tre 'n Fhairge Ruaidh. 'S iad na briathran ann a sin, a rèir mo bheachd, "A threoraich elann Isracil gu sàbhailt' tre 'n Fhairge Ruaidh, a' ciallachadh leis a sin do bhaistidh naoimh."

C. 'S urrainn duit, uime sin, innse' dhomh cò 'n taobh do 'n t-sruthan air an d' rugadh tu.

F. Air taobh an dorchadais ; oir rugadh mi ann am peacadh, agus a' m leanabh feirge.

C. Agus aig do bhaisteadh rinneadh glan bhio pheacadh thu, agus chaidh do ghiulan, mar gu 'm biodh, trid an t-sruthain shoilleir ann a d' aodach fìorghlan geal, agus do mheanbh chrois ann a d' laimh. Cho luath 's a chaidh tu mar so a stigh do 'n ghàradh, rinneadh a' d' bhall do Chrìosd thu. Cò, an sin, a thainig gu bhì 'na Athair dhut, agus ciod an oighreachd a ghealladh dhut ?

F. B' i neamh m' oighreachd, agus thainig Dia gu bhì na Athair dhomh ; oir aig a cheart àm air an d' rinneadh mi a' m' bhall do Chrìosd, thainig mi gu bhì a' m' leanabh do Dhia, agus a' m' oighre air rioghaehd nèimhe.

C. C'arson a ta e air a ràdh nach leis a ehloinn so iad fèin aon chuid an sealladh no a' neart ?

F. Do bhrìgh 's nach urrainn duinn nì sam bith a dheanamh ach a mhàin tre bhuaidhibh a Spioraid Naoimh.

C. C'arson a ta e air a ràdh gu 'n d' fhuair a ehlan na tiodhlaicean prìseil so aig am dol thair an t-sruthain ?

F. A ehionn gur h-ann aig ar baisteadh a tha sinn a faotainn tiodhlae a Spioraid Naoimh.

C. Ciod, ma ta, a tha air a chiallachadh le gnà ath-bheothachaidh a' scallaidh agus a' neirt ?

F. A bhi gach là air an ath-nuadhachadh le Spiorad Naomh Dhè.

C. Agus cia mar a dh-fhèumas sinn a leithid so do dh-ath-nuadhachadh iarraidh ?

F. Le ùrnuigh.

C. 'S ann ; agus le Comanachadh Naomh, agus leis gach meadhon eile gràis a dh-òrduich Dia gu ath-bheothachadh agus neartachadh a Chrìosduidh 'n a ghluasad lathail. Ciod a ta air a chiallachadh leis a chloinn a bhi air a' suidheachadh ann an gàradh, chum an uidheamachadh air son làthaireachd an Athar ?

F. Gu bheil an Chrìosduidh ri oidheirp a thoirt air a bheatha 'chaitheamh anns an t-saoghal so làthair, air chor 's gu faighear iomchuidh e 'n a dhèigh so air a bhi maille ri Dia gu bràth.

C. Cia mar a bha chlann ri iad fèin ulluchadh ?

F. Bha iad ri 'n aodach a chumail geal gun smal, agus grèim daingean a dheanamh air an croiscan.

C. Air a cheart doigh cheudna fèumaidh gach aon againne e fein uidheamachadh air son neamh, le fuireach bho pheacadh agus bho neo-ghloine, agus greim daingean a dheanamh air aidmheil Chrìosd. An urrainn dùt innse' dhomh ciod a th' air a ràdh mu chomharradh a chroinn-chèusaidh ann a Scirbheis a Bhaistidh ?

F. Mar dhearbhadh nach bi nàir' oirm 'na dhèigh so creideamh Chrìosd air a cheusadh aideachadh, agus cogadh gu duneil fo 'bhrataich an aghaidh peacaidh, an t-saoghail, agus an diabhoil, agus marsainn 'n ar saighdeirean agus 'n ar scirbheisich dhèilas do Chrìosd gu crìch ar beatha.

C. Co leis a tha peacadh, a' saoghal, agus an diabhol air a' nochdadh anns a chosamhlachd-so?

F. 'S iad puinseanan, ribeachean, nathraiehean, agus cunnardan eil' a ghàraidh.

C. Ro cheart. Ach an àite cogadh 'n an aghaidh, tha sinn ann a' so, fo eaochla samhlaidh, air ar nochdadh mar a' gluasad gu sàbhailt' 'n am msasg tre mheadhonan failcis na eroise. Ciod a chrìoch gus an tig a chlann mhi-shona sin a tha cuir na dèidean so ann a neo-brìgh?

F. An uair a dh-fhàgas iad an gàradh, eha 'n fhaic iad gu siorruidh tuillidh a Ghrian ghlòr-mhor, aeh tilgear a' mach do dhorechadas iomallach iad, far am bi gal agus giosgan fhiacall.

C. 'S amhuil ann a saoghal eile 'bhios peanas luehd-leanmhuinn mhi-sheasrach Chrìosd. Ach a nis innis domh cionnas a thachair e, am feadh a bha ehlann anns a ghàradh, gu 'n robh urrad do mhuthadh eadar na faileasaibh a thilg an caochla croisean?

F. An ann a chionn gu bheil cuid a toirt fainear ereideamh mar ni soilleir agus aoibhinn, 'nuair a tha cuid eil' a' coimhead ris mar ni doilleir agus trom-inntinneach?

C. 'S ann gun amharas. Chunnaic Dia iomhuidh gu sgaoileadh an ereideamh Crìosdail caochla dreach, mar gu 'm bitheadh, air caochla inntinnibh, agus gu 'm biodh an cùrsa a ta eutrom agus nadurra do chuid, cruaidh agus doirbh le euid eile. Tha aon aobhar àraidh air a mhùthadh so a mhìniehear anns an ath-earrainn do 'n ehosamhlachd so. Chi thu gu 'n robh e ro ehruaidh agus dhuilich do 'n ehloinn sin, a rinn dearmad ear seal air an comhairle ehuir r' an croisibh, gluasad 'n a dhèigh sin 'n am faileasaibh; oir 'ge d' a tha e air innse' dhuinn gu bheil sligh-

eannan gliocais, annta fèin, 'n an sligheannan subhaehais agus gur sìth a cèumannan uile, tha pilleadh d' an ionnsaidh an dèigh dol air seachran uapa daonnan 'n a slighe dhoirbh agus ghairbh.

F. Fhuair Neo-ehiontas bheag iad làn sìth agustaitneachd, do bhrìgh 's naeh do thréig i uair air bith iad.

C. Rinn i sin rè na h-uine ghoirid a dh-fhuirich i anns a ghàradh. Tha thu' tuigsinn eiod a ta air a ehiallachadh le i a leaghadh air falbh as a ghàradh?

F. Thugadh do neamh i.

C. Agus leis an fhaileas a bha fathast, mar gu 'm biodh, a tuiteam bho 'erois?

F. An euimhneachan a dh-fhàg i air an talamh.

Ro eheart. Tha sinn a toirt fainear, mar gu'm biodh, le mòthaehadh diambair gaeh ni a bhuineas do'n chloinn mhaoth-sin a ehaith am beatha 's a fhuair bàs anns an Tighearna. Faodar a ràdh gu bheil faileas an eroise-san da-rìreamh a' laidhe air gaeh toileachadh agus guaineis neo-ehiontaeh 's an robh iad a gabhail tlaehd; agus eruinniehidh faileasan bho ehroisibh eile m' a timehioll, oir cha 'n 'eil ni sam bith is eoltaiehe gu rùinntean math agus naomh altrum na euimhneachan air na càirdean a dh-fhag sinn. "Is e bhi maille rìusan a bhi maille ri Crìosd." Aign'ean agus bàigh a ta suidhiehte orra-san rè am beatha, the Dia a' faieinn iomeuidh gu trie, aig am bàs, a tharuinn d' a ionnsuidh fèin.

CINN-TEAGAISG BHO 'N SCRIBTUR NAOMH,
a tha' mineachadh, a' soilleireachadh, agus a' dearbhadh

gach carrainn do 'n Chaibdeal so, agus a tha ri 'n leughadh gu mion, agus le aire.

Mal. iv. 2. 1 Eoin ii. 8. Eoin i. 9. 1 Thess. v. 5. 1 Pheadair ii. 9. Eoin iii. 5. 1 Pheadair iii. 21. 1 Cor. x. 13. Salm. xxviii. 8. 2 Cor. xii. 9. 1 Cor. xiii. 10. Salm. xxxix. 12. Eabh. xi. 14. Eabh. xi. 16. Mata xxv. 34. Mata viii. 12. Gnàth-Fhocal iii. 5, 6. Gnàth-Fhocal iii. 17. Salm. xxiii. 4. Taisb. xiv. 13. 1 Tessa. iv. 13.

CAIBDEAL II.

An comunn gràidh 'us càirdis luchd mo ghaoil,
 'Us ùr-ròis mhaoth na beatha 'fosgladh caoin ;
 A chaoidh' na lasadh m' aigne 'n taobh stigh dhion
 Mar faic mi Thusa 'soillseachadh gach ni.

'NUAIR a chaidh Neo-chiontas mar so a ghairm air falbh cho trà as a ghàradh, thágh mi fear do 'n ghrunnan bheag luchd-bròin a dh-fhag i, air 'n do chuir mi romham a nis beachd a chumail. Bha e 'na ghiullan ro àluinn, agus b' è aon do shàr chàirdean broilich Neo-chiontais, agus bha e, 'nuair a thug mi air tùs an aire dha, a' gal gu goirt air son a chall. Ach an ùine ghoirid thiormaich e suas a dheoir, agus air dhomh coimhead air clar geal flathail aodainn, bha 'n t-ainm "Aighear" sgrìobhta air. Ach ge d' a sguir e do ghal air-son a bhana-chompanaich, bha mi faicinn nach do dhi-chuimhnich e i, oir lean e air cluich anns a cheart mhagh 's an d-fhag Neo-chiontas e, agus thug a ghaol d' a bhan-chompanaich a dh-fhag e air na flùrain sin daonnan a thaghadh air an robh failcas a croise-se fathast a laidhe.

Fad 's a dh-fhuirgheadh an giullan ann a sin, bha fios agam gu 'm biodh e sabhailt bho chunnard; ach 'na dhéigh so, 'nuair a thòisich e air fàrsanaich feadh a ghàraidh, ghabh mi eagal gu 'n tigeadh tubaist air chor-oigin 'na charamh; oir, ge d' a rinn e greim daingean air a chrois 'na laimh, gidheadh bha 'chèum cho brisg agus uallach 's gu 'n robh eagal orm gu faoidte 'bhuaireadh gu

cèum toisich a ghabhail air a failcas. Ach thòisich mi 'nis air dochas altrum gu 'n robh m' eagal gun stéidh ; oir, ge d' a thionail e do na flùrain a bha ri taobh na slighe ni bu ro phailte na rinn Neo-chiontas, thug mi faincar nach do bhean e dhaibh gus 'n do luidh faileas a chroise 'n toiscach orra ; agus gin sam bith air nach do thuit a failcas chaidh e seachad orra. Ach ann an ùine ghoirid thug mi 'n aire gu 'n do bheachdaich a shùil air bàd ro mhaiseach do ròsaibh agus shail-chuachaibh a bha 'cinn-tinn air mullach torrain, aig a bhùn an robh e dol seachad ; chunnaic mi e 'togail an aird' a chroise car frith-mhionaid eadar iad 's a ghrian, agus air dha plathadh d' a faileas fhaicinn 'n a laidhe orra ghàir e le aoibhneas ; lèum e gu sunndach air adhart, agus, a' cuir roimhe blàth-fhleasg àillidh a thional, thòisich e gu grad air dìreadh an tomain. Nis bha mi duilich so fhaicinn, air bha eagal orm nach tug am balach beag an aire gu 'n ròbh moran do na ròsaibh-sin do nach do bhean a failcas, agus bha eagal orm gu 'm beanadh e 'na dheothas do dh-fhear dhiubh so, agus, leis a sin a dheanamh, cha robh fhios agam ciod an cunnard 's a faodadh e ruith. Cha robh m' eagal gun aobhar. Shìn an leanabh, 's an anail 's an ùchd aige', streap ris an torran, a' mach a lamh agus spiol e an ròs bu mhaisiche 'chunnaic e ; b' e so aon dhiubh-san air nach do thuit failcas, agus 's gann a bha e frith-mhionaid 'na laimh aige 'nuair a leum connspeach, a bha' falach am measg an duillich, a' mach agus chuir i an gath 'na chorraig ; sgrèach an giullan boehd am mach le cràdh, oir cha d-fhairich e riamh roimhe ni sam bith coltach ri gath no coinnspeich. Thilg e le cabhaig a flùran air an 'làr ; ach thug mi 'n aire gu 'n do shèid a ghaoth aon duilleag air a h-ais, agus laidh i air aodach ; chunnaic Aighear so mar an ceudna,

agus shèid e air falbh i; ach ge d' a thuit i dh-fhàg i athailt air an aodach sin a bha roimhe cho geal. Cha robh ann ach ball ro bheag, agus, air 'ga dheoir tuit-eam air, dh-fhàs e cho eutrom 's gur gann a b' urrainn-ear fhaicinn idir; gidheadh ann a sin bha 'n athailt. Ach cha b' fhad' a mhair an cràdh a dh-èirich bho lot a gath, ann an ùine ghoirid chaidh Aighear beag air adhart air a shlighe cho sunndach 's ge d' nach èireadh tubaist air bith dhà.

Beagan 'na dhèigh so, air dha bhi siubhal air cèum min rèidh tre lòn, thug fear d' a chèud chompanaich an aire dha, agus ruith e 'na choinneamh: chunnaic mi gu 'n d' rug e gu cridheil air laimh air Aighear, agus dh-aontaich e ri companas-cluich maille ris car seal. Ach bha mi duilich gu 'n géileadh caraid Neo-chiontais gu comh-chuideachda chumail ris an leanabh so, oir bha iomadh athailt air a thrusgan geal, agus cha robh crois sam bith 'na laimh, agus bha 'n t-ainm "Reasgach" sgrìobhta air a mhalaidh. Th' air leam, cuideachd, gu 'n do sheall Aighear le oilt 'nuair a choinnich e 'n toiscach e, agus chuala' mi e a feoraich air son a chroise; ach rinn Reasgach gàire, agus thuirt e ris gu 'n robh e cho draghail a cumail daonnan 'na laimh, 's gu 'n robh e nis 'ga giulan 'n a aodach. Gidheadh, thubhairt e nach d' rinn e dearmad uair sam bith air a tarruing a' mach an àm teinn; ach air faiche mhìn agus céum réidh mar a bha sin nach robh féum sam bith aig' air a faileas.

Nis, a réir mo bharail-se, bha 'staid 's an robh aodach, stialach, spotach le salchar, 'na dhearbhadh dìongmhalt nach robh an fhaiche bu mhìne no an céum bu réidhe sabhailt, as eugmhais na croise; ach a réir coltais cha tug Aighear an aire dhaibh, air bha e mar gu 'm biodh inntinn aig fois 'nuair a thuig e nach do thilg Reasgach air falbh

a chrois; agus dh-imich an dà ghiullan air an adhart cuidcachda. Gidheadh chum Aighear beag a chrois fein daonnan 'na laimh, agus thuit a faileas do ghnàth gu soilleir agus dìongmhalt air a chéum réidh air 'n do shiubhail e; an uair a bha Reasgach a coiseachd gu neo-churamach air an fhàl bhog r' a thaobh, agus a' magadh air faicill a chompanaich. Ach thug mi gun dàil fainear gu 'n robh Aighear a fas sgìth do 'n rathad ainhlean, agus do chuir a chas-chéum dìreach ann an athailt na croise, agus uidh air n-uidh gu 'n deachaidh e leth-taobh; chaidh e 'n toiseach teann ri bile 'n fheoir, 'na dhèigh sin chéum e air uachdar, agus choisich e ni bu tinne air taobh a chompanaich. Nis cha deachaidh iad fad air an adhart mar so an uair, aig ionad 's an robh a fóid a coimhead ro mhaiseach bog, gorm, a chaidh iad fodha ann am bogalaich, agus ann an elisgeadh dh-èirich uisge ruaimleach uaine an airde thair caol an cäs. Cho luath 's a dh-fhairich Aighear bochd so léum e air ais chum an rathaid, oir cha robh e fada bh-uaithe; ach mu 'm b' urrainn e a ruigsinn bha aodach cheana air a spliutadh le poll, agus bha stiall throm uaine mu 'n cuairt do dh-oir a thrusgain. Chaidh Reasgach ni b' fhaide fodha 's an t-sùil-chruthaich na chaidh Aighear, do bhrìgh 's gu 'n robh e ni b' fhaide bho 'n chéum rathaid; ach air dha faighinn aisde chuir e air faoincachd a dlurid-fhortan, agus 's gann a sheas e a chrathadh an t-salachair bharr aodaich; ni mo a chuir so a bheag do dh-iongatas orm, oir bha e cho salach roimhe, 's gur gann a chithinn spliutadh na làthaich uaine so idir air; ach thug so orm tuillidh truais a bhi agam do Aighear, 's e toirt sùil mhuladaich air aodach fein; agus smuaintich mi gu 'm b' amaideach a ni e do leanabh, fathast sgeadaichte ann an éideadh geal, a bhi

cumail cuideachda ri fear a bha aodaich cho mor air a thruailleadh.

Ach, a thaobh coltais, cha do smuaintich Aighear air a so, oir lean e fathast ri Reasgach; ni h-cadh, ghabh mi a' m' bheachd gu'n d-fhas e, uidh air n-uidh, mi-thoilichte le gilead aodaich, oir thug eagal a shalachaidh air gu tric a cheumannan a thaghadh, 'nuair a bha chompanach a' dol gun umhaill air adhart tre 'n pholl. Mo thruaighe! ma bha chùis mar so, cha robh, ro fhada, aobhar aig an leanabh amaideach a bhi mi-thoilichte; oir thug Reasgach an aire do dhearbadan-dé ro bhòidheach goirid uapa, agus ann an prioba leum e air falbh as a dhéigh, a' glaochaich ri 'chompanach a leantuinn; agus chunnaic mi, air son na ceud uair, gu 'n do lean Aighear 's an tòir, gun a chomhairle 'chuir r' a chrois. Nis cha 'n 'eil teagamh agam nach do smuaintich na giullain nach biodh fad aca ri ruith gus a faigheadh iad greim air,—oir b' e so mo bheachd fein an toiseach cuideachd; air dhaibh dlùthachadh air, dh-fhosgail an dearbadan a sgiathan soilleir ris a ghréin, agus leum e air falbh, a' laidhe 'n trás air aon bhláth agus a rist air bláth cile, agus daonnan, 'nuair a bha chlann deas gu greim a dheanamh air, leum e air falbh eadar an lamhan. B' fhad agus bu sgìth an réis a thug e iad m' a dheireadh. An toiseach chaidh iad gu sunntach tre 'n fheur ghorm; ach na dhéigh sin, air dhaibh einntinn ni bu ro dhéine 's an ruaig, agus an dearbadan soilleir 'gam buaireadh air an adhart, streap iad an airde ri creagaibh casa, agus sgrìobain iad ri bruachaibh ghleacan gu h-iosa; ruith iad tre uillt, léum iad thair staingibh, agus bhris iad callaidean air an slighe, agus gidheadh cha robh am biasd dearbadain a bheag na mhor ni bu tinne orra na bha e roimhe. Agus thubhairt mi,

“ Oh na feuchadh Aighear an laidheadh faileas a chroise air a sgiathaibh dearsach, mun do thòisich e mar so gun smuainteachadh air a leantuinn!” oir 's ioma' spolt salachair a thuit air 'n a dhian-ruaig, agus bha 'lamhan beaga air an reubadh le droighinn cho mór 's gu 'n do spairt e aodach an caochla àite le fuil.

Faidheoidh thainig iad gu còmhnard mìn-fheurach, aig iomall a bha doire cùbhraidh miortail. Léum an dearbadan-dé gu h-àrd 's an athar a' deanamh air an doire so, oir cha robh aon chuid preas no flùran anns a chomhnard fein. 'Nis thug mi 'n aire gu 'n d-fhag Aighear Reasgach as a dhéigh; agus air dha bhi ruith gu neo-fhaicilleach, a' coimhead an àirde ris an dearbadan, bhuail a chas ri cloich a bha 'falach 's an fheur fhada, agus thuit e 'na splaid air an làr. Cha mhor nach deachaidh am paisde' neo-churamach 'na phaiseanadh leis an leagadh; agus an uair a ghabh e 'chasan chriothnaich e gu ro mhor, agus bha athailt an fheoir bhuig ghuirm gu domhain, trom air aodach; gidhcadh bha aoibhneas orm fhaicinn gu 'n tug an tubaist so air a mheanbh chrois, nach mor nach do dhi-chuimhnich e roimhe, a ghlacadh ni bu ro ghramaile 'na laimh. Direach air 'ga chompanach tighinn 'suas ris, chum e 'n aird i, ann an trom smuaintibh, ris a ghréin; agus air dha fhaicinn nach robh a faileas a laidhe air a choill, ach air ceum cruaidh mi-shuilbhir, a' treorachadh air muthadh slighe, thill e air ball bho 'n dearbadan bhoidheach a lean e cho fada, agus cho dian.

A thaobh coltais chuir tuisleadh a chompanaich rud-eigin cagail air Reasgach mar an ceudna, oir thug esan cuideachd a' mach a chrois fein; agus air 'ga faileas dorcha tuiteam air a cheart cheum chruaidh mhi-shuilbhir cheudna, thionndaidh e cuideachd bho thòrachd an dearbadain, agus

lean e Aighear. 'S amhuil a dh-fhalbh an da ghiullan gu dubhach agus gu tosdach, cuideachda; ach bha ceum beag crùbaich ann an Aighear le 'thuisleadh. 'S mis a bha aoibhneach nach robh iad cho dàna 's gu 'n deachaidh iad a stigh do 'n choillidh; oir, ged nach fhac iadsan iad, thug mis an aire do shùilean dearsach nathrach a' baoisgeadh a' mach fo bhun a phris mhiortuir air an robh an dearbadan-dé 'na laidhe, a feitheamh gu h-iomagaineach ris a chloinn a thighinn am fagus, agus cha 'n 'eil teagamh agam nach robh puinnsean 'n a gath.

Nis, thubhairt mi, gu 'n robh an t-slighe air 'n do phill Aighear agus Reasgach bho 'n doire mhiortuir cruaidh agus mi-shuilbhir; oir rinn mi mach a nis, ge d a bha na h-uile ni a' coimhead, fada bh-uapa, tlà agus maiseach, cha 'n e mhàin gu 'n robh cuid do shraidibh a ghàraidh mealltach agus cunnartach, ach gu 'n robh cuid eile dhiubh cruaidh agus mi-shuilbhir. Thug e iad a' measg ioma duileag agus fùran seargta; agus bha gach duileag agus fùran air uisgeachadh le déuraibh Aighir, oir bha 'shùilean daonnan suidhichte iosal air an talamh; bha e mar neach aig nach biodh umhail cean a bha e 'dol, agus a b' e aon chùram a mhain gach céum a thomhas air chor gu 'n tuiteadh e dìreach air an fhaileas a bha roimhe. Sheall Reasgach mar an ceudna, car tamull, ris an talamh, agus lean e gu fòil ceum air cheum a chompanach: ach, 'nuair a chaidh iad air an adhart car tacain gu sabhailt, bho neart cleachdaidh leig e dheth a chrois a ghiulan 'na laimh, agus dh-fhalaich e i mar a rinn e roimhe; agus ann an uine ghoirid dh-fhas e sgìth do chruas na slighe, agus bha fadal air gu tionndadh air falbh gu cèum taitneach air chor-eigin air an laimh dheis no air an laimh chli. Gidheadh bha e mar gu 'm biodh seors' eagal air fàrsan leis féin; oir chuala mi e 'breagadh

Aighir e 'sgùr a chumail a shùil cho dian air na dealbhaibh doilleir sin, agus tighinn maille ris-san gu cluich air chor-eigin, ag ràdh, leis a so a dheanamh gur h-ann bu luaithe 'reachadh pùthar an tuislidh as aire. Ach chaidh Aighear dìreach air adhart mar a bha e, 's a shuilcan suidhichte air an talamh, gun fheirt a thoirt air. Bha chrì tuille' 's làn agus trom 's an àm sin gu leigeadh leis smuainteachadh idir air cluich; gidheadh, tha eagal orm nach b' urrainn da ro fhada seasamh an aghaidh brìodail Reasgaich, martionndadh e 'mach nach do lean na giullain a' sráid ro fhada comhladh.

Thug càr calamh anns an rathad dhoirbh so gu fear do na h-àileanabh boidheach sin anns am b' ionmhuinn le Aighear ann an laithibh a shonais sràidimeachd maille ri Neo-chiontas; agus luidh faileas a chroise gu trom air lùidh sheargta, a chuir agus a dh-uisgich lamh a bhana-chompanaich ghaoil roimhe so. Ann a so sheas an gille beag bochd, agus reachd e mar gu 'm biodh a chride òg gu bristeadh. Bha trom bhòrn orm fein mar an ceudua; oir sheall mi air m' ais ann am inntinn ris na h-ionadaibh taitneach sin 's am b' àbhaist do 'n dithis chloinne 'bhi cluich comhladh anns a ghàradh, 'nuair a theagaisg Neo-chiontas do dh-Aighear aoibhneas a dheanamh 's a chrois. Chuimhnich mi cho sona 's a sheall iad le chéile 'n an sgeadach soilleir geal, agus cho àluinn 's a bha na ceud fhaileasan naomh a thuit mu 'n cuairt daibh; agus, bhos eionn na h-uile ni, chuimhnich mi air an uair sin air 'n do luidh an calman geal cho ciuin agus sìdchail air a crois-se a thugadh air falbh, an àm dh-i bhi caitheamh air falbh as an t-sealladh: agus an sin, air dhomh bhi beachdachadh air an fhcar a chaidh fhagail, agus fhaicinn mar a bha aodach uaithe sin air a steineadh le ioma spot dorch' agus

salach, thainig na smuaintean searbh so am inntinn, ma bha bhana-charaid a sealltuinn air a ghàradh, an aidicheadh i ri aithneachadh a nis, agus na 'm biodh Aighear air a ghairm air falbh, an gabhta stigh e do 'n dùthaich sin is fearr 'g an deachaidh Neo-chiontas.

B' amhuil, a reir coltais, smuaintean Aighir fein mar an ceudna; oir thuit e sìos air a ghlùinibh laimh ris an liliidh gus 'n do threoraich a faileas e, agus, air do na deoir throma bhi ruith gu dlù le 'ghruaidhibh, agus a' tuiteam air sal aodaich, chuala mi e 'g ràdh le guth ciùin, " Oh, nìgh mi le hissop, agus bithidh mi glan; ionnlaid mi agus bithidh mi ni 's gile na sneachda!" An sin bha fhios agam gu 'n robh e labhairt ris an Athair chaoimhneil a bha ghnà làthair am measg a chloinne anns a ghàradh; agus chuimhnich mi mar a dh-innis an Gùth dhomh gu 'n robh meadhonan air a suidheachadh leis am faodadh sealladh agus neart na cloinne 'bhi air an ath-nuadhachadh. Air ball chunnaic mi e cromadh sìos agus a coimhead gu mion air an liliidh sheargta; agus air do 'n deùr throm tuiteam oirre, th' air leam gu 'n do bhicthaich a shùil, agus gu 'n robh boillsgeadh dochais agus aoibhneis 'na ghnùis, mar gu faiceadh e rìst air na duilleagaibh scargta sgàil ionmhuinn do chrois Neo-chiontais. An sin bha mis mar an ceudna, ann a meadhoin mo bhròin, subhach; agus dh-fhairich mi gu 'n robh Aighear da-rìreamh ni bu shona, a' gal bhos eionn liliidh a bhana-charaid, na bha e am feadh, ann an di-smaointeachaidh a chridhe, a bha e ruith an déigh an dearbadain-dé ioma-dathach thair na faiche. Os barr, ag cumail mo shùil air, chunnaic mi e' pògadh a mheanbh chroise agus 'ga fàsgadh r' a chride; agus cha b' iongatach leam idir e dheanamh sin, oir bha fios agam gu 'm bi chrois bheag so, agus ise na h-aonar, a shaor e bho 'uile

chunnardaibh ; oir, as a h-eugmhais, bhiodh e gun teagamh air a lot leis a' nathair anns an doire mhiortuir ; agus mar céumadh e 'n a failcas air an rathad chruaidh mhi-shuilbhir, cha bhiodh e air a threorachadh gu liliadh Neo-chiontais fa'dhcoidh.

COMH-SHEANACHAS AIR CAIBDEAL II.

CEIST. Cionnas a bha e gu 'n robh Aighear sàbhailt fad 's a dh-fhuirich e far an robh e cluich maille ri Neo-chiontas ?

FREAGAIRT. Do bhrìgh, mar a thuirt thu cheana, 'nuair a smuainticheas sinn air na companaich agus na càirdean a dh-fhàg sinn, gu bheil ar cridheachan air an tarruinn ni 's dlùithidh air ar Slànuigh'ear.

C. Co b' e cunnart àraidh Aighir, cho luath 's a dh-fhag e 'n fhaiche sin ?

F. Bha e ro dhéigheil air àilghios.

C. Bha ; ciod air bith ar 'n iarrtas air a chrois a leant-uinn, ma tha ro dhéigh againn air àilghios agus toileachadh, bithidh sinn ullamh air dol am mearachd ; oir tha maith 'us ole cho miosgnaichte 'na chéile 's an t-saoghal so, 's mar seall sinn gu cùramach agus le aire, nach bi sinn comasach daonnan air an eadar-dhealachadh. Cionnas a ta so air a nochdadh anns a chosamhlachd ?

F. Leis a bhad àluinn ròsaichean, as 'n do spiol Aighear aon, 'na chabhaig, air nach do thuit a faileas.

C. Ciod e gath na coi'speich ?

F. Lot agus cràdh a pheacaidh.

C. Ciod i athailt duilleige an ròis ?

F. An athailt a dh-fhag am peacadh.

C. 'Nuair a choinnich Aighear Reasgach, tha e air innse' dhuinn nach robh crois Reasgaich na laimh : ciod a th' air a chiallachadh leis a so ?

F. Cha robh e toirt oidheirp air greim daingean a a dheanamh air 'aidmheil chriosdail.

C. An do chuir e, uime sin, cùl gu h-iomlan ri scirbheis Chriosd ?

F. Cha do chuir, oir thuir e gu 'n robh 'chrois fathast aige, ged nach d' rinn e feum dh'i.

C. 'Scadh, ma ta, b' e bhacadh gu faodadh e 'thoil fein a dheanamh ann a nithibh eutrom, na fuirgheadh e bho chionntaibh mora agus soilleir. Bha e cuir roimhe uise dheanamh d' a chrois amhàin an tràs 's a risd, a' di-chuimhneachadh gu 'n do shònraicheadh i gu 'stiuradh gach mionaid fad 's a dh-fhuirgheadh e anns a ghàradh. Ciod a chrioich mhi-shona gus an tainig a mi-churam so cheana dha ?

F. Chuir e da rircamh caochla peacadh an gnìomh ged' nach tug esan fainear iad ach mar nithe ro eutrom, no theagamh mar pheacainnean idir ; oir bha sal agus spotan air gach cearb d' a aodach.

C. Ciod gus an tug a chomunn Aighear ?

F. Chaill aodach san mar an ceudna ghilead ann an ùine ghoirid, oir thuit an da ghiullan comhladh ann an eabar.

C. Ciod a tha sinn a foghlum leis a so ?

F. An cunnard a' th' ann an conaltradh na muinntreach-sin a ta labhairt gu faoin mu chricdeamh, agus nach 'eil ag aideachadh a bhi anns gach ni air an stiuradh leis a chrois.

C. Ciod a ta 'na dhéigh sin air a chiallachadh le Aighear

a bhi mi-thoilichte, chionn nach b' urrainn e dheanamh mar a rinn Reasgach?

F. Farmad ris an toileachadh a tha 'n t-aingidh, a reir coltais, a seilbheachadh.

C. 'S e. Agus tha leithid so do dh-fharmad, cha 'n e mhàin ro pheacach ann fein, ach tha e, mar an ceudna, ma théid altrum, cinnteach air ar treorachadh gu co-pàirt-cachadh 'n an gnìomharraibh mi-laghail. Cionnas a tha so air a nochdadh anns a chosamhlachd?

F. Leis an tòir an déigh an dearbadain-dé bhoidhich, anns an d' aontaich Aighear maille ri Reasgach, gun a chomhairle chuir r' a chrois.

C. Cionnas a bha e gu 'n tug an tòir so na giullain moran ni b' fhaide na bha fiuthair aca?

F. Do brìgh, an uair a thòisichead sinn air toileachadh mi-laghail a leantuinn, nach urrainn duinn fios a bhi againn air an iomlan do 'n pheacadh, agus do 'n amhghar gus an tabhair e sinn.

C. An d-fhuair a chlann greim air an dearbadan-dé fa'dheoidh?

F. Cha d-fhuair, thug tuisleadh Aighear orra 'leigeadh dhiubh.

C. C'arson a thug sin orra 'leagadh dhiubh?

F. Thug e air Aighear a chomhairle chuir r' a chrois, agus an sin chunnaic e gu 'n do thuit a faileas ann an caochla slighe.

C. Chunnaic e. Agus mar so gu tric, le tuisleadh obunn, tha Dia faicinn iomchuidh am peacach a chasgadh 'n a chùrsa dearmadach, agus a dhùsgadh gu mothachadh a chunnairt. Ciod a th' air a chiallachadh leis a nathair a falach fo 'n phreas mhiortuir?

F. Bha Satan 'na laidhe a' feitheamh a ghabhail fàth air am peacadh.

C. Co b' e 'n céum cruaidh mi-shuilbhir air 'n do thoisich a chlann air pilleadh air an ais?

F. Céum an aithreachais.

C. Agus 's iad na duilleagan agus na flùrain sheargta cuimhneachan air cothromaibh a chuireadh a' mi-shuim, agus beannachaibh a chailleadh, a tha daonnan sgaoilte air a chéum sin. Ciod a ta air a chiallachadh le pillcadh gu lòn Neo-chiontais?

F. Thugadh Aighear gu smuainteachadh air na làithibh sona sin a chaith iad comhla' 'n an cloinn, agus beatha chiùin, agus bhos cionn gach uile ni, air bàs sìochail agus naomh a cheud bhana-charaid.

C. Cionnas a dh-oibrich na smuaintean so air tùs air?

F. Ghuil e ni bu ro ghoirte na rinn e roimhe.

C. Rinn e sin, oir cha 'n 'eil ni sam bith a bheir air deoir an aithreachais ruith ni 's dlùithidh, na dol air ar n-ais, ann a smuaintean, gu làithean sìth agus fìor-ghloinne, agus breathnachadh air a mhùthadh a thug peacadh air ar staid, bho 'n a dh-fhàg iadsan a b' ionmhuinn leinn sinn. Ach an d' rinn Aighear e féin toilliche le déuraibh a mhàin?

F. Cha d' rinn idir; oir thug a bhròn e gu ùrnuigh dheanamh gu ro dhùrachdach r' a Athair.

C. Agus b' i chrìoch gu 'n d-fhairich e, ann an uine ghoirid, a bhi sona, air dhà comharradh na croise 'lor-gachadh air lùidh sheargta Neo-chiontais. Agus 's amhuil a ta e sgrìobhta, "Is beannuichte 'mhuinntir sin a ta ri bròn, oir gheibh iad comh-fhurtachd." Co as leth 'n do chuir Aighear a cho'-fhurtachd a dh-fhairich e nis, agus a sheachnadh air a chunnard?

F. Chuir e gach ni as leth na meanbh chroise 'thugadh comas dà 'ghiulan 'n a laimh.

Agus 's i erioch sin a chuir 'n ar cuimhne nach urrainn duinn ni sam bith a dheanamh bh' uainn fein gu 'r comh-nadh fein. 'S e gràs sonraichte Dhé a tha comharrachadh am mach do 'n pheacach mearachd a shlighe, agus a ta 'ga thredrachadh air slighe 'n aithreachais, agus a dheonaicheas dha fa'dheoidh maitheanas agus sìth.

CINN-TEAGAISG BHO 'N SCRIBTUR NAOMH
Mu 'n dara Caibdeal.

Leugh, Eccl. vii. 2, 3. Eabh. xii. 6. Gnath-Fhocal iv. 14. Gn-Fhoc. xvi. 25. Salm lxxiii. 2, 3. Gn-Fhoc. v. 19. Salm cxix. 67. Gn-Fhoc. iv. 25, 26, 27. 2 Cor. vii. 9, 10. Mata v. 4.

